

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: P. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č. p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2013, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 11. 2013, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2013, č. „X“, **se pro vady řízení z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 11. 2013, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým žalovaná zamítla jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 9. 2013, č. „X“, kterým byl žalobci s odkazem na ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), přiznán od 9. 7. 2013 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 16. 8. 2013 mu z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 45%, přičemž žalobce byl přesvědčen, že jeho zdravotní stav odpovídá vyššímu stupni invalidity.

Ve stručné žalobě žalobce namítl, že dle jeho názoru a také názoru jeho doktora jeho zdravotní stav odpovídá minimálně II. stupni invalidity. K tomu doplnil, že musel ukončit pracovní poměr z důvodu nezvládnutého stresu, jehož příčinou jsou třesy a úzkosti. Na podporu svého tvrzení o tom, že jeho zdravotní stav je špatný, žalobce k žalobě přiložil

lékařskou zprávu ze dne 12. 12. 2013 MUDr. R., z níž dle žalobce vyplývá, že psychické problémy přetrvávají a ataky psychózy jsou častější, než jak konstatovala žalovaná.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem, a proto v takovém případě je rozhodnutí žalované závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve věci tak navrhuje provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, od něhož by se mělo odvíjet rozhodnutí soudu.

Ústního jednání před soudem, které se konalo dne 16. 6. 2014, se žalobce neúčastnil, když se z něj omluvil a výslovně souhlasil s tím, aby se uskutečnilo bez jeho přítomnosti, a to pro svůj zdravotní stav, s tím, že jednání soudu je pro něj velkým stresem, který nezvládá, trpí halucinacemi a vůbec je celý jiný od návštěvy nemocnice.

Pověřená pracovnice žalované pak při ústním jednání před soudem konaném dne 16. 6. 2014 uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu, přičemž připustila, že soudní rozhodnutí ve věci by se mělo odvíjet od posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2014, který soud nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a ust. § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlížet toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2014, jenž nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 16. 8. 2013 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že ten je invalidní dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, a to pro invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu díky postižení uvedenému v kapitole V., položce 3, písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., poklesla jeho pracovní schopnost o 45% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky se nemění. Na základě tohoto posudku žalovaná vydala dne 13. 9. 2013 výše citované rozhodnutí, jímž byl žalobci přiznán od 9. 7. 2013 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námítky, v nichž vyjádřil přesvědčení, že jeho zdravotní stav odpovídá vyššímu stupni invalidity, když po nástupu do

zaměstnání má problémy s komunikací s nadřízenými, je ve stresu, má třesy, špatně se učí nové věci, takže došlo i k úpravě léčby.

Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 18. 11. 2013, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení námitkové a odvolací agendy žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému k závěru, že žalobce je invalidní pro invaliditu prvního stupně, přičemž shodně jako posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Most dovodila, že u žalobce rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3, písm. c) přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., poklesla jeho pracovní schopnost o 45% s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky se nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí ze dne 22. 11. 2013, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 13. 9. 2013 s odůvodněním, že žalobce je od 9. 7. 2013 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost o 45%.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo

pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.

Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

V projednávané věci tedy bylo žalobou napadeným rozhodnutím rozhodnuto o tom, že žalobci náleží od 9. 7. 2013 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, a to s odůvodněním, že z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu mu poklesla jeho pracovní schopnost o 45%, zatímco pro vznik invalidity vyššího stupně je nutný pokles minimálně o 50% a více, přičemž žalobce zastával názor, že mu náleží vyšší stupeň invalidity nežli jen invalidity prvního stupně.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u něj nastal pokles pracovní schopnosti nejenže nejméně o 35%, nýbrž nejméně o 50%, když brojí proti rozhodnutí žalované o snížení invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.

Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 17. 3. 2014. Žalobce byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odborným lékařem z oboru psychiatrie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - psychiatrické MUDr. R. ze dne 9. 7. 2013, 1. 10. 2013 a 12. 12. 2013), lékařského nálezu ošetřující lékařky MUDr. L., spisové dokumentace Okresní správy

sociálního zabezpečení Most, posudkového zhodnocení z námitkového řízení MUDr. H. a vyšetření žalobce při jednání komise, pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž šlo o invaliditu třetího stupně.

Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s 70% mírou poklesu žalobcovy pracovní schopnosti, jehož dominující příčinou je těžké psychické onemocnění, pro které dominuje sociální a pracovní dysfunkce, neboť obtížně zvládá psychickou zátěž, s tím, že klinické příznaky onemocnění oscilují v závislosti na dodržování léčebného režimu, kdy je nutná naprostá abstinence drog a etylu. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce posoudila dle kapitoly V., položka 3, písmeno e) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky se nemění. K tomu komise uvedla, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který dle rozsahu funkčního postižení odpovídá třetímu stupni invalidity. Dále komise výslovně uvedla, že posouzení zdravotního stavu žalobce Okresní správou sociálního zabezpečení Most a při námitkovém řízení bylo značně podhodnocené s ohledem na vyšetření žalobce při jednání komise a s ohledem i na vyhodnocení přiložených psychiatrických lékařských zpráv, jelikož zdravotní stav žalobce je nutno hodnotit jako zvláště těžké psychické onemocnění s trvalou psychotickou symptomatologií závažně narušující výkon téměř všech denních aktivit, s tím, že tento stav nepochybně trval již 9. 7. 2013.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 17. 3. 2014, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise a byl přešetřen přítomným odborným lékařem z oboru psychiatrie.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom oproti posudkové lékařce Okresní správy sociálního zabezpečení Most a posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce dospěli k závěru, že dosahuje 70% namísto toliko 45%, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobce byl k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, přičemž šlo o invaliditu třetího stupně a tento stav nepochybně trval již 9. 7. 2013.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobce vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení námitkové a odvolací agendy žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.

Soud proto napadené rozhodnutí včetně jemu předcházejícího prvoinstančního rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku ad I. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku

žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce byl k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to ve třetím stupni a nikoliv pouze v prvním stupni, s tím, že tento stav nepochybně trval již 9. 7. 2013.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce měl sice úspěch ve věci, ovšem práva na náhradu nákladů řízení (toliko poštovné za podání žaloby) přes poučení udělené soudem neuplatnil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 16. června 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová